

A feltárás alá vont munkaterület É-i része (I. ütem területe) régészeti szempontból meglehetősen lepusztult volt, sok újkori bolygatással, közműárokka. Északnyugati részén egy korábbi tereprendezés a humuszréteg jelentős részét elpusztította, az altalajba mélyedő régészeti jelenségeket korábban egy épületalap kiásásakor bolygatták meg jelentősen. Ennek ellenére az I. ütem munkaterületének ÉNy-i részében, ill. a II. ütem É-i sávjában, összefüggő területen, a Duna egykori árteréből kiemelkedő alacsony szárazulaton, két korszak régészeti jelenségeit sikerült megfigyelnünk. A kultúrreteg maradványának eltávolításakor elszórta középső neolit kerámiatöredékek kerültek elő, amelyek a DVK fiatalabb, ún. zselízi-időszakát képviselték. A 100,30 mBf. magasságnál jelentkező altalajban 12 különböző méretű gödörobjektumot, valamint 2 keskeny árkot, és elszórta elhelyezkedő oszlophelyek nyomait tudtuk megfigyelnünk. Az objektumok többsége lelet nélküli volt, vagy minimális neolit kerámiatöredéket tartalmazott. Két gödörben, újkőkori kerámiatöredékek mellett, a középső rézkor időszakába tartozó leleteket is találtunk. Mindkét gödör alakatlan, egyenetlen aljú, betöltésükből a viszonylag nagy mennyiségű vessző-, ill. áglenyomatos paticstöredék mellett rendkívül kevés kerámiatöredék került elő. Az egyébként igen gyér leletanyagból egy kőből pattintott késpengét kell kiemelnünk.

A középső rézkor időszakát jellemző, rendkívül kevés kerámiatöredék problematikussá teszi a keltezt a viszonylag gazdag leleteket tartalmazó neolit kultúrretegből esetlegesen bekeveredő, csupán egy-két neolit kerámiatöredéket tartalmazó, vagy lelet nélküli objektumok esetében. Ez mondható el az elhelyezkedésük alapján vélhetően földfelszínre épített épületekhez tartozó oszlophelyeknél is, ugyanis ilyen szerkezetű építményeket mindkét korszakból ismerünk. A konstrukciós elemek jellegzetességei alapján a felület ÉNy-i részén csoportosuló nagyobb méretű oszlophelyek jobbára az újkőkorra jellemzőek, míg az É-D-i irányú, egykor talán összefüggő keskeny árkok, valamint a II. ütem É-i területén talált kisebb cölöplyukak inkább a középső rézkor időszakához kötődhetnek. Nem egyértelmű a II. ütem É-i sávjában feltárt kisméretű gödörobjektumok egyikében előkerült temetkezés keltezése sem. Az ovális sírgödörből egy kisgyermek Ny-K-i tájolású, rossz megtartású, melléklet nélküli csontvázának maradványait (koponya- és hosszúcsontok) tártuk fel.

A neolit kerámia jelenléte minden bizonnyal a munkaterület Ny-i szomszédságában, a Fehérvári út 202. sz. alatt 2004-ben napvilágra került neolit (Zselíz) településsel hozható összefüggésbe, esetleg annak K-i perifériáját jelezheti. Ettől K-re, az I. ütem K-i felében megtelepedésre utaló nyomokat már nem találtunk. Középső rézkori megtelepedés nyomairól eddig nem tudunk a Mezőkövesd utca környékén, de a Duna egykori árterét kísérő szárazulatokon már több lelőhelyen váltak ismeretessé hasonló korú telepnyomok. A korszak

igen gyér hagyatéka területünkön rövid ideig tartó megtelepedésre utal.

A fentiekől elkülönülten, a terület D-i részén (II. ütem D-i része), átlagosan 99,500 mBf. magasságnál, a késő rézkori badeni kultúra öt, különböző méretű gödörobjektuma, valamint egy római kori földkút került elő. A legnagyobb méretű késő rézkori gödör bőséges, jellegzetes kerámiaanyagot tartalmazott a badeni kultúra klasszikus fázisából. Ugyancsak innen néhány pattintott kőeszköz és egy félig kész csiszolt kőbalta töredéke is előkerült. Az objektum É-i részében csoportosulva nagyobb méretű köveket, egyebek mellett különböző nagyságú őrlőkötöredékeket bontottunk ki, közöttük kerámiatöredékekkel. Egy további gödör betöltésének felső rétegében egy valószínűleg kavicsal alapozott kemence bedobott maradványait planírozták el. A település feltárt területén összességében feltűnő az állatcsontok hiánya, a gödrökben az említett leleteken kívül csak kevés kagylóhéj volt.

A terület fekvése alapján a badeni kultúra településének előkerülése nem meglepő. Elképzelhető, hogy területünkön a Kitérő útnál legutóbb 2004-ben kutatott késő rézkori település É-i szélét sikerült lehatárolnunk.

A feltárás egyetlen római kori objektumát a fentiekben érintett földkút jelentette, amely az albertfalvi auxiliáris vicus Ny-i, ÉNy-i peremzónájához tartozott. Az agresszív talajvíz miatt a kútakna betöltését csupán 1,5 m mélységig tudtuk kiszedni, így a feltételezhető fa kútbélések szintjéig már nem tudtuk lejutni. A leletanyag szegényes volt: egy őrlőkő, néhány imbrex- és vasszegtöredék valamint jellegtelen provinciális kerámia került elő csupán.

BESZÉDES JÓZSEF – M. VIRÁG ZSUZSANNA

88. Budapest, XI. Október 23-dika útja (KÖH 75225)

Ró

Az út Budafoki út és Bercsényi utca közötti szakaszán (hrsz.: 4190/1; 5276) újonnan létesítendő főgyűjtőcsatorna sajtolóaknáihoz kapcsolódóan a Budapesti Történeti Múzeum régészeti megfigyelést végzett 2010. február 9. és március 10. között. A 35. szám előtt létesített 6×5 m kiterjedésű sajtolóakna területén 3 m körüli mélységben kora császárkori gödörobjektum (lakógödör?) részlete került elő. A hosszúkás, ovális formájú objektum betöltéséből S-profilú kerámiatöredékek, kézzel formált dák jellegű edény és provinciális római házikerámia került elő.

A feltárt objektum a lágymányosi kora császárkori (Kr. u. 1–2. századi) település DK-i pereméhez tartozhatott.

BESZÉDES JÓZSEF